

Den 25. juni 2007 afgav jeg en endelig delrapport vedrørende min inspektion den 9., 14. og 27. november 2007 af Københavns Kommune, Socialcenter Brønshøj-Husum-Vanløse, Linde Allé, Ydelsesservice København, Ørnevej og Københavns Kommunes Borgerservice Vanløse. Delrapporten vedrørte handicaptilgængeligheden på de nævnte lokaliteter. I rapporten anmodede jeg om oplysninger mv. vedrørende nærmere angivne forhold.

Jeg modtog i den anledning brev af 9. november 2007 fra Københavns Kommune, Københavns Ejendomme.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ved fremsendelsen af den endelige delrapport skrev jeg således i følgebrevet til Københavns Kommune:

”Den endelige delrapport vedrører alene inspektion af handicaptilgængeligheden. Inspektionen var alene rettet mod Socialcenter Brønshøj-Husum-Vanløse (Linde Allé), Ydelsesservice København, Ørnevej og Københavns Kommunes Borgerservice, Vanløse. I Københavns Kommune findes et antal lignende centre/serviceenheder hvor der på tilsvarende måde er stor søgning af borgerne.

Jeg går ud fra at delinspektionsrapporten giver anledning til at Københavns Kommune overvejer i hvilket omfang der bør tages initiativer med henblik på at afhjælpe mangler ved handicaptilgængeligheden ved disse lignende andre centre/serviceenheder i kommunen.”

Kommunen har i sit brev af 9. november 2007 skrevet følgende herom:

”Kultur- og Fritidsudvalget har på deres møde den 30. august 2007 (KFU 405/2007) besluttet at iværksætte et pilotprojekt, der har til formål at kortlægge handicaptilgængeligheden i Københavns Kommunes ejendomme og i de institutioner, som Københavns Kommune lejer hos tredjemand.

Pilotprojektet omfatter 10 ejendomme, som er repræsentative for Københavns Kommunes ejendomsportefølje. Med projektet foretages registreringer af handicaptilgængeligheden og prisoverslag på eventuelle forslag til forbedringer af handicaptilgængeligheden.

Pilotprojektet har til formål at metodeudvikle samt skabe overblik over, hvor store udfordringerne er og hvad det koster at øge tilgængeligheden samlet set og i de forskellige typer ejendomme og anlæg, som Københavns Kommune råder over, herunder socialcentre, ydelsesservicecentre, Borgerservicecentre mv.

Københavns Ejendomme vurderer, at omkostningerne ved at sikre handicaptilgængeligheden på hele Københavns Kommunes ejendomsportefølje vil være af en sådan størrelsesorden, at en gennemførelse vil kræve, at Borgerrepræsentationen ekstraordinært bevilliger særskilte budgetmidler til formålet. Derfor vil Københavns Ejendomme i pilotprojektet indbygge en prioriteret rækkefølgeplan.

Københavns Ejendomme vil afrapportere resultaterne af pilotprojektet til Kultur- og Fritidsudvalget primo 2008. Samtidig vil der blive forelagt et forslag til, hvordan en registrering og forbedring af handicaptilgængeligheden på hele Københavns Kommunes ejendomsportefølje kan gribes an.”

Jeg har noteret mig det oplyste og beder kommunen om at orientere mig om det videre forløb i sagen.

Socialcenter Brønshøj-Husum-Vanløse, Linde Allé

I den endelige delrapport anførte jeg at elevatorstolens mål ikke lever op til de krav der i dag følger af bygningsreglementet eller til kravene i DS 3028:2001. På grund af bygningens alder og karakteren af den nævnte standard, er der ikke tale om ulovlige forhold, og jeg foretog mig derfor ikke andet end at påpege forholdene. Jeg henviste endvidere til at elevatorstolen i de fleste tilfælde vil være tilstrækkelig stor til at en kørestolsbruger vil kunne benytte elevatoren.

Jeg bad imidlertid kommunen om at være opmærksom på de nævnte forhold når/hvis elevatoren udskiftes/renoveres.

Kommunen har i brev af 9. november 2007 oplyst at kommunen vil være opmærksom på forholdene hvis/når elevatoren udskiftes.

Jeg har noteret mig det oplyste.

I delrapporten beskrev jeg trinnene på den udendørs ståltrappe. Jeg skrev således bl.a. at trinnene ikke er markerede med kontrastfarve, men at selve trinnes udseende afviger en del fra udseendet på den belægning som støder op til trappen.

Da trinnes udseende som nævnt afviger betragteligt fra udseendet på belægningen som støder op til trappen, foretog jeg mig ikke noget i anledning af de manglende kontrastfarver. Jeg bad dog kommunen om at være opmærksom på om svagsynede har besværligheder med at forcere trappen og i givet fald sørge for en markering af trappens trin (evt. blot det nederste og det øverste trin).

Kommunen har hertil oplyst at Københavns Ejendomme har bestilt udførelse af arbejdet med at markere trinnene med kontrastfarve. Dette arbejde forventes senest at være færdigt med udgangen af 2007.

Jeg har noteret mig det oplyste.

I den endelige delrapport anførte jeg at en del ældre mennesker og arm- og håndhandicappede, herunder folk der lider af gigt, vil have vanskeligt ved at åbne hoveddøren ved egen kraft

Jeg henstillede derfor til kommunen at undersøge mulighederne for at gøre døren lettere at åbne. Jeg bad om underretning om hvad min henstilling gav kommunen anledning til.

Kommunen har i sit brev af 9. november 2007 anført at Københavns Ejendomme har bestilt installering af en automatisk døråbner for at gøre døren lettere at åbne. Arbejdet forventes at være tilendebragt senest med udgangen af 2007.

Jeg har taget det oplyste til efterretning.

I den endelige delrapport beskrev jeg at hoveddøren er lavet af glas som på indersiden er forsynet med et hvidt gitter. Direkte på glasset i døren er med hvid skrift anført socialcentrets åbningstider.

Jeg skrev herefter således i rapporten:

”Den hvide skrift direkte på glasset (og det hvide gitter) er ikke hensigtsmæssig da den kan være svær at se for svagsynede. Jeg går ud fra at kommunen vil overveje at gøre skiltningen mere synlig. Jeg beder om underretning om hvad kommunens overvejelser giver anledning til.”

Københavns Kommune har i sit brev anført at socialforvaltningen overfor Københavns Ejendomme har oplyst at der lige nedenfor trappen er opsat et skilt med en metalflade på 40 x 50 cm og med blå skrift som fremstår tydeligt.

Jeg har noteret mig det oplyste, og idet jeg går ud fra at socialcentrets åbningstider er anført på det nævnte skilt, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette punkt.

Udover at konstatere at socialcentrets publikumstoilet ikke lever op til visse i rapporten nærmere angivne krav (i Bygningsreglementet fra 1995 og DS 3028:2001), foretog jeg mig ikke videre vedrørende dette punkt. Jeg bad dog kommunen om at være opmærksom på de nævnte forhold (og de øvrige anbefalinger i DS 3028:2001) når/hvis toiletrummet skal renoveres.

Kommunen har i sit brev anført at Københavns Ejendomme vil være opmærksom på de nævnte forhold hvis/når toiletrummet skal renoveres.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ydelsesservice København, Ørnevej

I den endelige delrapport beskrev jeg at Ydelsesservice ligger på 3. sal i en stor bygning på Ørnevej 55 som også huser Børne- og Ungdomsforvaltningen (Distrikt Bispebjerg), Ørnevej Bibliotek og Socialcenter Bispebjerg, herunder Handicapcenter Nord.

Til denne bygning hører kun én handicapparkeringsplads som er beliggende ved kanten af vejen ud for Ørnevej 55.

Jeg anførte herefter at én handicapparkeringsplads efter min opfattelse er utilstrækkelig til en bygning der rummer de mange faciliteter som Ørnevej 55 gør. Hertil kommer at pladsen vel også hører til de omkringliggende bygninger i betragtning af at den er placeret ude ved vejen.

Efter inspektionen skrev kommunen således om dette forhold i brev af 22. december 2006:

”Med hensyn til en ekstra handicapparkeringsplads har Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen taget initiativ til at spørgsmålet tages op på førstkomende husmøde (Ørnevej), og forvaltningen vil vende tilbage, når der foreligger yderligere oplysninger eller af-

klaring af etablering af yderligere en handicapparkeringsplads med plads til en kassevogn.”

I den endelige delrapport skrev jeg herefter således:

”Jeg kan forstå at kommunen mener at oprettelse af én ekstra handicapparkeringsplads er tilstrækkelig.

Jeg beder kommunen underrette mig om hvad der sker i sagen, og jeg beder om at kommunen til stadighed er opmærksom på om to parkeringspladser for handicappede er tilstrækkeligt.”

Efter at have redegjort for anbefalingerne i DS 3028:2001 og for målene på den eksisterende handicapparkeringsplads, skrev jeg endvidere følgende i rapporten:

”Parkeringspladsen til handicappede personer lever således ikke op til de nævnte anbefalinger for så vidt angår pladsens bredde. Som nævnt kan gangsti og lignende efter en konkret vurdering indgå som det ekstra areal. Jeg mener imidlertid ikke at en befærdet vej som Ørnevej kan indgå som ekstra areal. Derfor henstiller jeg til kommunen at indrette den eksisterende handicapparkeringsplads i overensstemmelse med de nævnte anbefalinger. Jeg beder kommunen underrette mig om hvad min henstilling giver anledning til.

Jeg beder endvidere kommunen være opmærksom på de nævnte anbefalinger ved etableringen af den ny handicapparkeringsplads.”

I sit brev af 9. november 2007 har Københavns Kommune skrevet således om disse punkter:

”Center for Trafik, Teknik- og Miljøforvaltningen, har oprettet én ekstra handicapparkeringsplads i Ørnevej ud for nr. 55, Ydelsesservice. Den er placeret 10 m fra indgangen, med mindre man regner helt hen til det punkt på slisken, der er længst væk. I så fald er der vel omkring 20 m. Parkeringspladsen er etableret i henhold til Bekendtgørelse om vejafmærkning og Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning. I henhold til skitser i sidstnævnte skal længdeparkeringspladser være 2 m i bredden og 5 m i længde. Når Center for Trafik etablerer parkeringspladser for handicappede i længdeparkering, etableres de 6 m lange som standard. I Ørnevej er pladsen etableret 8 m lang for at tage hensyn til kassevogne med lift.

I samme ejendom er der i Lærkevej et handicapcenter, og i Musvågevej et jobcenter, hvortil Center for Trafik tillige har etableret en handicapparkeringsplads. Center for Trafik vurderer umiddelbart, at behovet for handicapparkeringspladser er dækket ind, men såfremt det skulle vise sig, at behovet er større, er Center for Trafik altid villige til at supplere antallet af pladser.”

Jeg har taget det oplyste til efterretning.

I den endelige delrapport skrev jeg at den første del af rampen foran hovedindgangen har en stigning på 13 % hvilket er en betydelig overskridelse af anbefalingen i pkt. 4.2.2, stk. 4, i Bygningsreglementet fra 1995. Jeg foretog mig imidlertid ikke mere vedrørende dette punkt da denne stigning kun strækker sig over omkring 1 meter før rampens stigning aftager. Jeg bad imidlertid kommunen om til stadighed at være opmærksom på om kørestolsbrugere har besvær med at forcere denne del af rampen og i givet fald gøre rampen mindre stejl.

Kommunen har i sit brev af 9. november 2007 anført at Københavns Ejendomme ud fra en samlet prioritering af aktuelle driftsopgaver har undladt at igangsætte arbejdet med at forlænge rampen.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig – som også nævnt i den endelige delrapport – ikke mere vedrørende dette punkt. Jeg beder dog fortsat kommunen om til stadighed at være opmærksom på om kørestolsbrugere har besvær med at forcere denne del af rampen og i givet fald gøre rampen mindre stejl.

I den endelige delrapport beskrev jeg at elevatordøren åbner ud ad. Den skal åbnes manuelt og sætter sig først fast i åben position når døren er helt åben. Den nødvendige trækraft til åbning af døren blev med en almindelig fiskevægt målt til ca. 6½ kg.

En del kørestolsbrugere og andre handicappede vil have vanskeligt ved at åbne elevatordøren ved egen kraft. En del handicappede vil slet ikke kunne åbne døren ved egen kraft.

Når elevatordøren står i "fastlåst" position, kan kørestolsbrugeren køre ind i elevatoren.

Som nævnt er elevatordøren meget tung at åbne. Herudover har en kørestolsbruger ikke mulighed for at lukke døren når vedkommende er kommet ind i elevatorstolen og sidder med ryggen til døren.

Jeg tilkendegav på mødet med kommunen den 27. november 2006 at der efter min opfattelse bør placeres en knap til automatisk døråbning med automatisk dørlukning efter et passende tidsrum.

I brev af 22. december 2006 har kommunen anført følgende om dette forhold:

"Afslutningsvis skal det oplyses, at der i år opsættes en tilkaldeklokke umiddelbart ved elevatordøren i Ydelsesservice Ørnevej. Det er herefter forvaltningens opfattelse, at der med tilkaldeklokken, hvormed handicappede kan tilkalde assistance i forbindelse med anvendelse af elevatoren, er sørget for handicaptilgængelighed."

I den endelige delrapport skrev jeg herefter følgende:

"Det har naturligvis betydning at en ansat ved kommunen kan tilkaldes. Det er imidlertid vigtigt at handicappede ved henvendelse til en offentlig myndighed som fx ydelsesservice så vidt muligt kan være selvhjulpne. Med henvisning hertil henstiller jeg til kommunen at installere en automatisk døråbner som ovenfor nævnt. Dette gælder naturligvis for elevatordørene på hver af de etager hvor kommunen har offentligt tilgængelige lokaler. Jeg beder om underretning om hvad min henstilling giver anledning til."

Københavns Kommune har i brev af 9. november 2007 meddelt at Københavns Ejendomme er i gang med at etablere en automatisk døråbner på hver af de

etager, hvor kommunen har offentligt tilgængelige lokaler. Kommunen forventer at dette arbejde bliver afsluttet senest med udgangen af 2007.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

I den endelige delrapport skrev jeg følgende vedrørende elevatorens størrelse:

”For så vidt angår størrelsen på elevatoren lever den ikke op til de krav der er anført ovenfor i afsnittet om Socialcenter Brønshøj-Husum-Vanløse, Linde Allé. På grund af bygningens alder og karakteren af den nævnte standard, er der ikke tale om ulovlige forhold, og jeg foretager mig derfor ikke andet end at påpege forholdene. Jeg henviser endvidere til at elevatorstolen i de fleste tilfælde vil være tilstrækkelig stor til at en kørestolsbruger vil kunne benytte elevatoren. Jeg beder imidlertid kommunen om at være opmærksom på de nævnte forhold når/hvis elevatoren udskiftes/renoveres.”

Københavns Kommune har i sit brev meddelt at Københavns Ejendomme vurderer at det ikke er teknisk muligt at gøre elevatorstolens mål større uden en gennemgribende ombygning af hele bygningen hvilket ikke er aktuelt på nuværende tidspunkt.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg skrev i den endelige delrapport at selv om der ikke i pkt. 5.4.8, i DS 3028:2001 er tale om et egentligt krav om at opsætte støttegreb i elevatoren, mener jeg at en elevator i en bygning som bl.a. rummer et handicapcenter, bør forsynes med greb til støtte for bl.a. personer med gangbesvær. Jeg henstillede derfor til Københavns Kommune at opsætte sådanne greb i elevatoren. Jeg bad kommunen om at underrette mig om hvad kommunen foretager sig i anledning af min henstilling.

Kommunen har meddelt at der nu er blevet installeret greb i elevatoren.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Københavns Kommunes Borgerservice Vanløse

I den endelige delrapport beskrev jeg at fortovet foran borgerservice skråner op til indgangsdøren med en stigning på ca. 7½ %.

Indgangsdøren består af en dobbeltdør som er placeret i højre side af et stort glasparti helt op mod en mur. Det er den højre dør som umiddelbart kan åbnes. Døren, som er 87 cm bred, åbner udad – op mod muren.

Den nødvendige trækraft til åbning af døren blev med en almindelig fiskevægt målt til ca. 6 kg. Døren kan ikke ”fastlåses” i en åbnet position.

En del kørestolsbrugere og andre handicappede vil have vanskeligt ved at åbne og komme ind ad denne dør.

På muren til højre for døren er der i en højde af ca. 137 cm placeret en ringeklokke som man kan benytte hvis man ønsker hjælp til at komme ind i borgerservice. Der er ikke på eller ved denne klokke angivet at der er denne mulighed for at tilkalde hjælp. Det er kun (meget utydeligt) angivet ved nederste ringeklokke at der er tale om en ringeklokke til borgerservice.

Herefter skrev jeg således i rapporten:

”I betragtning af at bygningen er helt ny, er det efter min opfattelse meget utilfredsstillende at indgangsforholdene til borgerservice er så dårlige for handicappede borgere som det er tilfældet.

Forholdene betyder at en kørestolsbruger skal holde på et for stejlt fortov (med den ene side af kørestolen på en ujævn belægning) og åbne en meget tung dør som ikke kan holde sig selv i åben tilstand.

En tydeligere skiltning om muligheden for tilkald af hjælp og en ændret placering af ringeklokken vil naturligvis i et vist omfang afhjælpe de påpegede problemer. Jeg mener imidlertid ikke at det er

en tilstrækkelig løsning idet det – som nævnt i afsnittet ovenfor – er vigtigt at handicappede ved henvendelse til en offentlig myndighed som fx borgerservice så vidt muligt kan være selvhjulpne. Med henvisning hertil henstiller jeg til kommunen at installere en automatisk døråbner. Jeg beder om underretning om hvad min henstilling giver anledning til.”

Kommunen har i sit brev af 9. november 2007 meddelt at der nu er etableret en automatisk døråbner ved hoveddøren til borgerservice.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

I den endelige delrapport beskrev jeg at Borgerservice Vanløses facade ud mod torvet er udformet i glas som spejler omgivelserne meget tydeligt.

På denne glasfacade er det med hvid skrift skrevet at her ligger Københavns Kommunes Borgerservice Vanløse, og nedenfor er angivet åbningstiderne.

Den hvide skrift direkte på (spejl)glasset er ikke hensigtsmæssig da den kan være meget svær at se for svagsynede, og jeg gik derfor i delrapporten ud fra at Københavns Kommune vil overveje at gøre skiltningen mere synlig.

Kommunen har i sit brev af 9. november 2007 bl.a. skrevet således om dette forhold:

”Københavns Ejendomme har herefter fået oplyst af Center for Borgerservice, Økonomiforvaltningen, at de aktuelt arbejder med Københavns Borgerservices brand og identitet, herunder hvordan der skal kommunikeres med Københavns borgere. Projektet forventes afsluttet i februar, hvorefter Center for Borgerservice vil have nogle opdaterede retningslinjer for, hvordan Centeret bl.a. bliver bedre til at fortælle hvem de er, også på centrenes facader.

En bedre løsning for skiltningen i Vanløse afventer disse opdaterede retningslinjer. Center for Borgerservice forventer at have løst problemet i første kvartal af 2008.”

Jeg har noteret mig det oplyste.

Opfølgning

Jeg betragter herefter sagen om den del af inspektionen af Københavns Kommune som vedrørte handicaptilgængeligheden for afsluttet. Jeg afventer dog kommunens orientering om det videre forløb i sagen vedrørende det ovenfor nævnte pilotprojekt og resultaterne heraf.

Underretning

Denne rapport sendes til Københavns Kommune, Statens Byggeforskningsinstitut, Center for Ligebehandling af Handicappede, Erhvervs- og Byggestyrelsen og Folketingets Retsudvalg.